

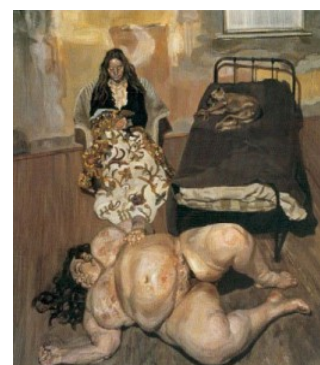

Amb motiu de la mort el passat mes de juliol del pintor britànic **Lucian Freud**, redescobria la seua obra i assaboria novament els seus nus. Davant la força indiscutible amb què el pintor abordava la figura humana, vaig tornar a sentir aquell torbament que va molt més enllà de la satisfacció o de l'estremiment que s'experimenta davant la bellesa artística. Era més un calfred d'aquells que provoca la transgressió, la lluita contra sistemes opressors i caducs. Freud volia que la pintura esdevingués la carn, la persona. Potser sense saber-ho, va anar molt més enllà: en la seua manera de concebre la carn, el cos, va deixar palesa l'autenticitat i la individualitat de l'home, condició necessària per a la rebel·lió, per a la salvació.

Són molts els autors i estudiosos que han establert un binomi indissoluble entre erotisme i transgressió, com una via per a la lluita contra el poder. Atesa esta reflexió i immersos en la situació actual de crisi que travessa la societat, em vénen al cap les paraules de l'escriptora francesa Simone de Beauvoir: "l'erotisme implica una reivindicació de l'instant contra el temps, de l'individu contra la societat." Certament, cal una lluita contra el temps, que no és més que un parany que ens alligona la ment maliciosament i equivocada. Amb condicionaments del passat i pors i anhels sobre el futur que no ens permeten centrar-nos en el precís instant en què cal reaccionar: ara. I esta assumpció de l'instant, esta connexió interna i profunda amb nosaltres mateixos, sovint s'aconsegueix a través de la carn.

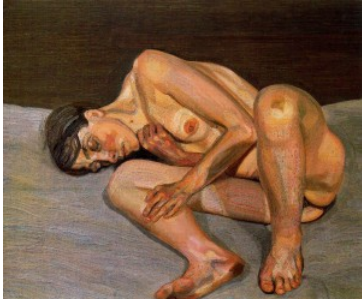
I a l'hora de trobar una via per a exhibir la carn, per a reivindicar l'essència íntima i primera de les persones, per a encetar la lluita, potser caldria una tornada a l'existencialisme, en tant que l'enaltiment del ser, del jo profund, de la sensació més primitiva, de la pell, de l'erotisme -tan inherent al nostre ésser- fugint del pessimisme i remarcant el seu tret inconformista, per damunt de les convencions estètiques i, potser, alternat o barrejat amb un realisme històric que ens enriqueisca i ens allibere d'opressions.

I en este sentit potser l'esforç primer corresponga als qui fem camí amb la paraula. Perquè també hi ha erotisme en el llenguatge, són les paraules les que hi juguen un paper capital. Amb elles cal fer una primera espenta per a la reivindicació de la carn, de l'erotisme com a arma de lluita, com a

element transgressor que faça enrogir a aquells que, paradoxalment, no tenen vergonya.

I és que “ens han venut la moto”. L’arrel mateixa del capitalisme amaga reminiscències del que considerem l’amor platònic. Tenim ara necessitats abans impensables. Desitgem, sovint d’una manera malaltissa, allò que no podem tindre i quan ho aconseguim hi perdem l’interés. Per a rebel·lar-nos contra això ens cal intel·lecte. Però no de l’embastat per la ment, que és fruit del concepte temps, sinó d’aquell que ens ve de l’essència, perquè tornar als orígens no és retrocedir.

L’autor d’*Afrodita*, Pierre Louys diu que “la sensualitat és la condició misteriosa més necessària i creadora del desenvolupament intel·lectual.”

Hi ha una relació entre l’erotisme i la creativitat, cal imaginació i per tant, estar present cent per cent en el moment, en l’ara i ací. Per tant, directament hi ha relació amb l’intel·lecte, amb la transcendència.

En l'estudi de la professora Ángeles Mateo del Pino "La literatura eròtica frente al poder" l'erotime és tractat com "una forma de protesta que atempta contra convencions socials i per tant un crit alliberador que tracta d'enderrocar les muralles que segles de repressió han alçat contra eros". I és cert que trobarem les armes per a la lluita en la embriaguesa d'allò més íntim.

Al cap i a la fi el cos i l'ànima són un tot. Amb el culte i l'entrega a la carn hom genera una energia pura que el fa transcendir per sobre del jo perquè és sinònim de coneixement, de consciència, i és el camí per a resoldre aquell buit intern que l'home arrossega al llarg dels segles, i que la societat actual, camuflada de crisi, s'entesta a fer-nos més evident. És tracta d'una accepció metafísica del cos, la plena consciència d'ell i el lliurament al plaer persegueixen l'eternitat. Hem de reconciliar-nos, per tant, amb la nostra naturalesa animal i gaudir d'eixe aspecte. Ens hem dissociat del cos, moltes religions han contribuït que així fóra, de vegades castigant-lo, enaltint allò de "la mortificació de la carn" i no hi ha manera més oposada a aquesta per a trobar la il·luminació i aconseguir el grau espiritual. La lluita, la transformació es duu a terme a través del cos i no en la seua negació. I de tot açò trobem un exemple fantàstic en uns versos de Lluís Alpera. "Una sentor d'ànsia de vida et surt / de l'ullal del sexe, esplendorós / en aigües de ningú. Treballa el teu fruit / que somriu des de la indecisió. / Fuig l'instant inútil del dubte. / Estima, amb passió arravatadora, cada minut." *Tempesta d'argent*, 1986. I, no hi ha també en "Els Amants", d'Estellés, una reivindicació del cos, en detriment d'aquell amor intel·lectual proclamat a les Estances de Riba? I hi és des del mateix encapçalament del poema, amb el vers d'Ausiàs March: "La carn vol carn".

On la relació entre l'amor i la natura és directa és en el poema *Delitosament* de Joan Brossa (Flor de fletxa (1969-1970) "Lliga, amor meu, el deix de tots els rastres / llaura la carn al bat de focs i astres, / oberta a les llavors, oh imant amant!")

Hi ha altres autors que destaquen l'aspecte transcendent de l'erotisme. Per al mexicà Juan Pablo Patiño, l'erotisme es converteix en una expressió de la dimensió de l'interior del ser humà. També afirma que “esta concepció permet una mirada nova de l'univers, en descobrir fins a quin punt allò que existeix és relatiu, i en conseqüència permet comprendre la possibilitat d'un ordre diferent del món”. I en el poema de Rosa Leveroni “No em preguntis, amor, per què t'estimo” de *Presència i record*, 1952, en tenim un bon exemple: “No em preguntis, amor, per què t'estimo, / si et tenia dins meu i ni sabia / ja veure't com a tu, perquè respires / dintre del meu respir, si dels meus somnis / ets l'únic somni viu que no podria / arrabassar la Mort...” ...

I si tota esta reflexió la desencadenava Lucian Freud amb les seues figures nues, un altre pintor, Antonio López, em permetia constatar-la i tancar el cicle. En este cas, un sol quadre: *Atocha*, de 1964. En l'escena el carrer madrileny totalment buit, un cromatisme fred amb una gran sensació de solitud, i enmig de tot, a terra, un home i una dona fan l'amor. A ell, damunt la dona, no se li veu la cara. A ella, sí. Té els ulls tancats, però hi ha tanta pau en aquell rostre, que ningú no dubta que han atrapat el moment, que han lluitat contra el temps, que han trobat entre els dos la salvació de la carn.

